

Seminarium EUROREG

Warszawa 31.03.2022

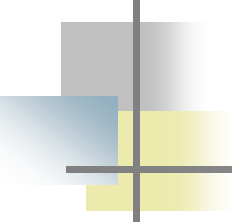

DAGMARA KOCIUBA

Katedra Gospodarki Przestrzennej
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej
UMCS w Lublinie

Metropolia Lublin 2030.

Wizje władz kontra oczekiwania mieszkańców

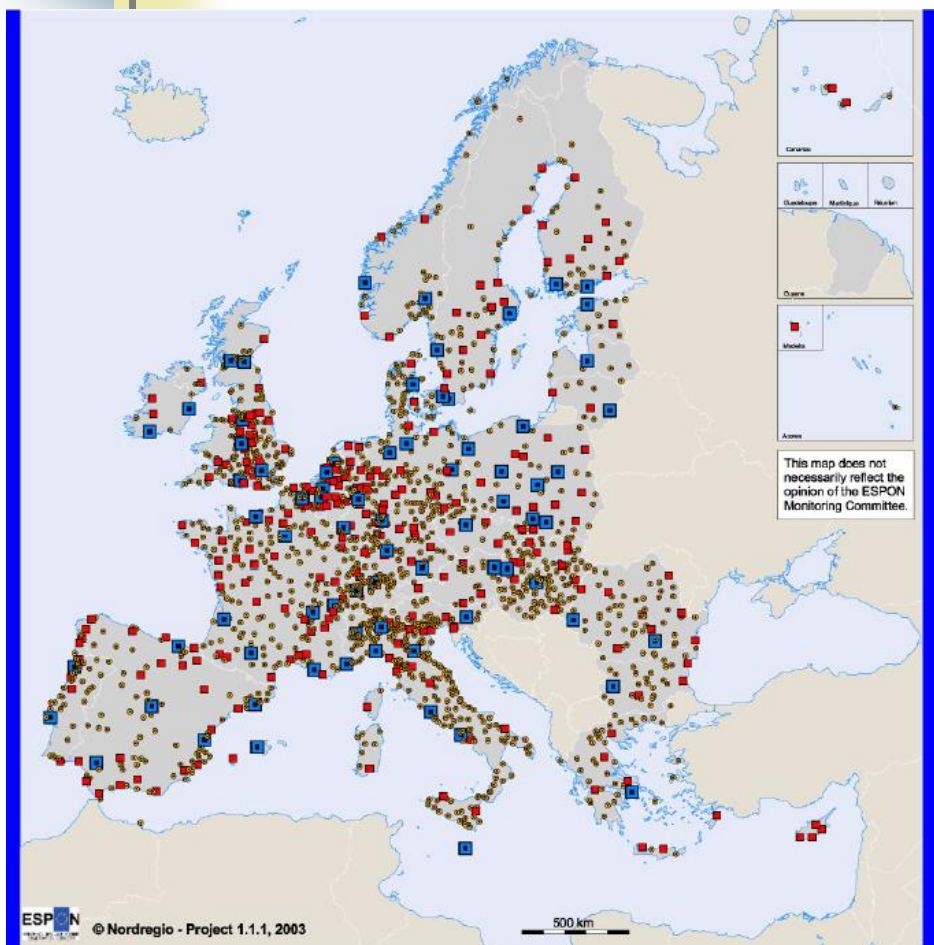
Agenda

1. Metropolia-obszar metropolitalny-obszar funkcjonalny – Lublin?
2. Lublin – ścieżka „miejska” do Metropolii Lublin
3. Metropolia Lublin 2030 – wizja miasta vs wizja mieszkańców – refleksje z prac nad strategią Lublin 2030

Metropolia?

FUAs / Metropolises / i-cities – Lublin?

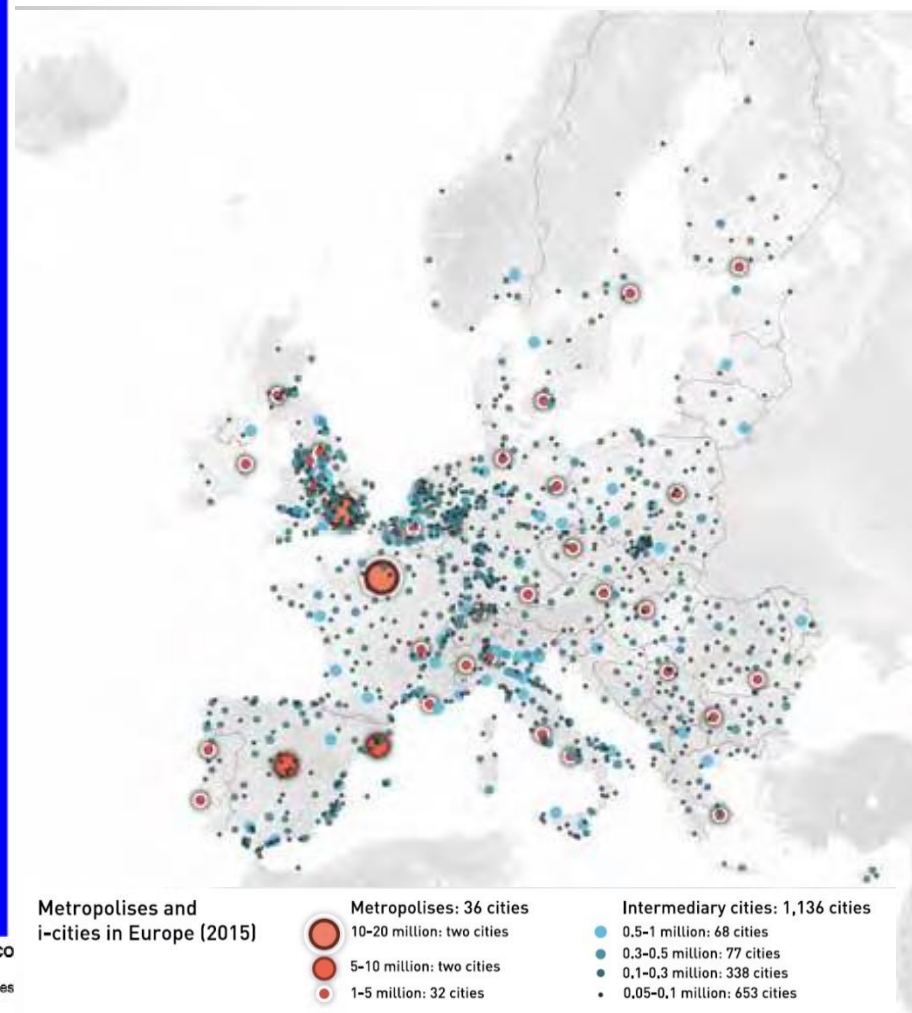

- Metropolitan European Growth Areas (MEGAs)
- Transnational / national FUAs
- Regional / local FUAs

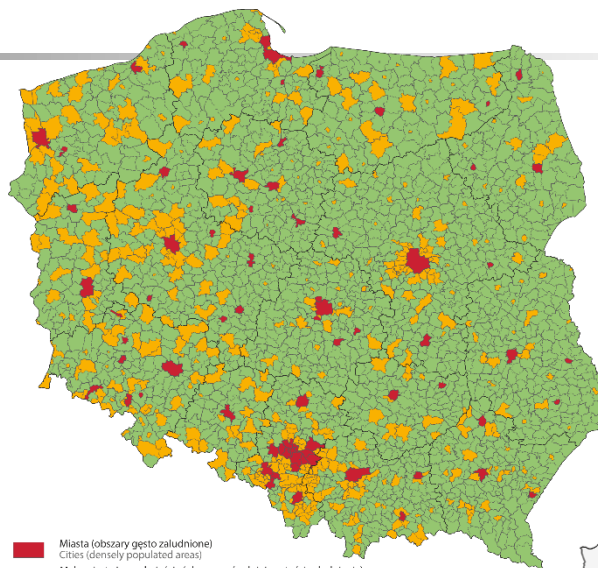
Origin of data: EUROSTAT, National Statistical Offices
National experts

Source: Nordregio

ESPON, 2004

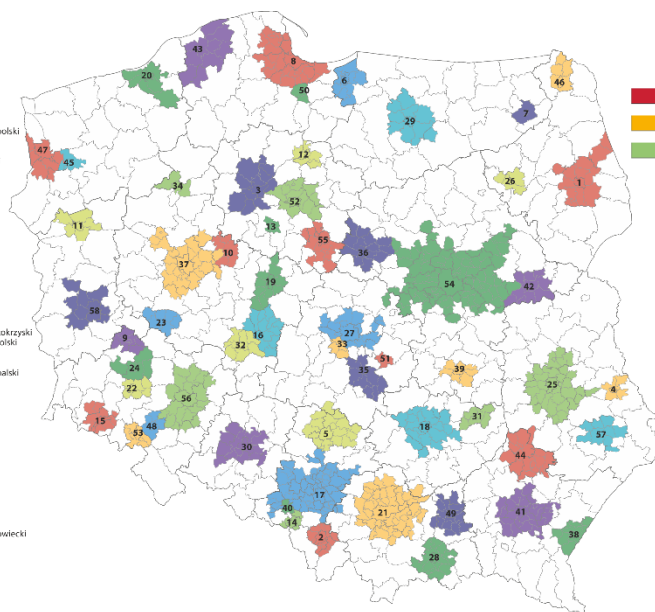

FUA / Regiony metropolitalne – Lublin?

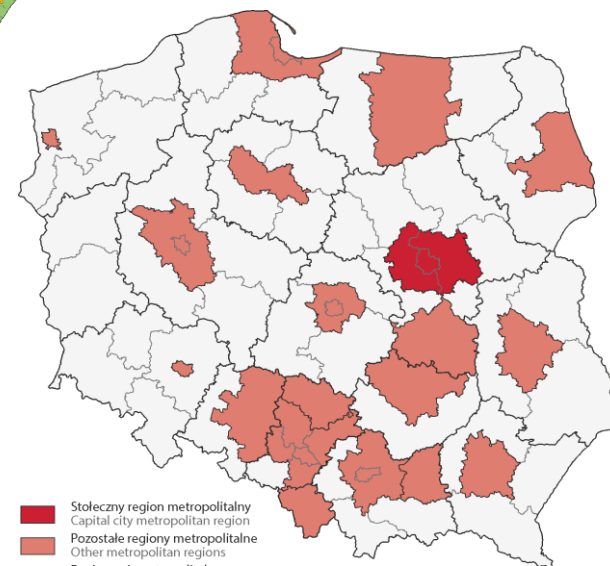

- Miasta (obszary gęsto zaludnione)
Cities (densely populated areas)
- Małe miasta i przedmieścia (obszary o średniej gęstości zaludnienia)
Towns and suburbs (intermediate density areas)
- Obszary wiejskie (obszary słabo zaludnione)
Rural areas (thinly populated areas)

GUS

GUS

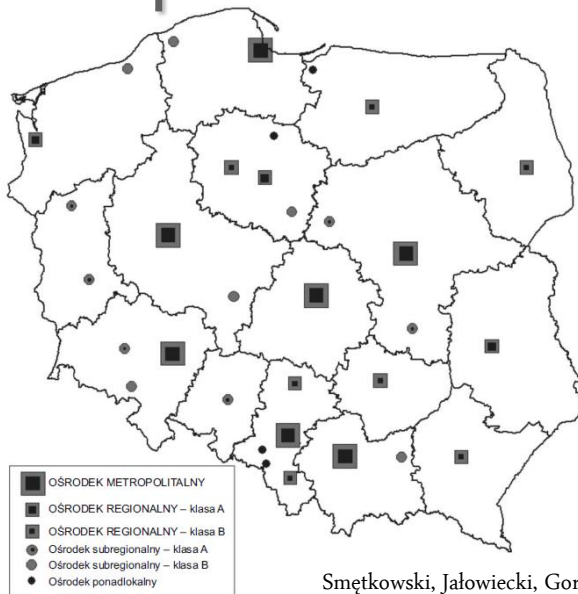
- Stołeczny region metropolitalny
Capital city metropolitan region
- Pozostałe regiony metropolitalne
Other metropolitan regions
- Regiony niemetropolitalne
Non-metropolitan regions

GUS

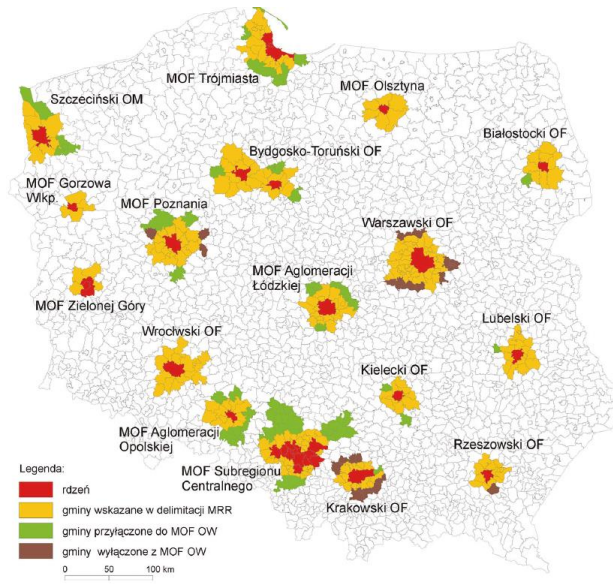
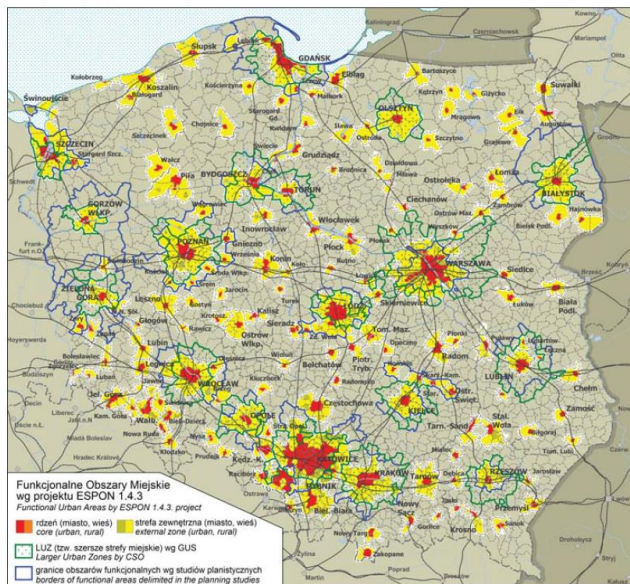
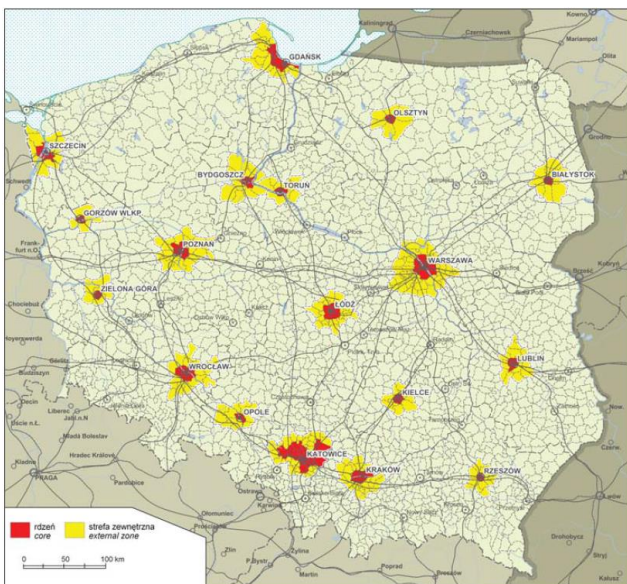
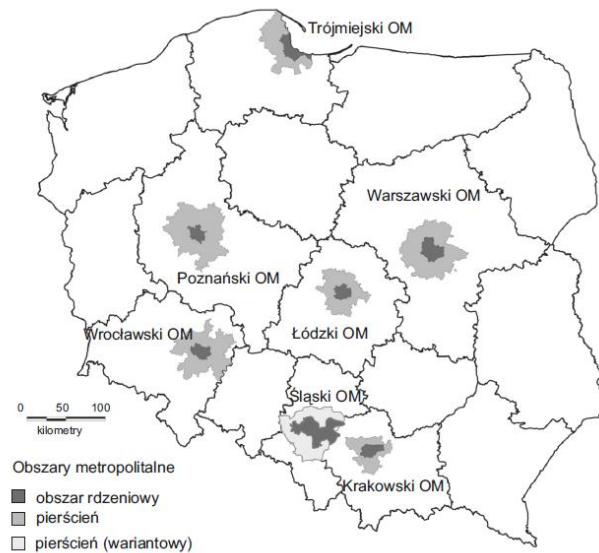
Metropolie/MOF – Lublin?

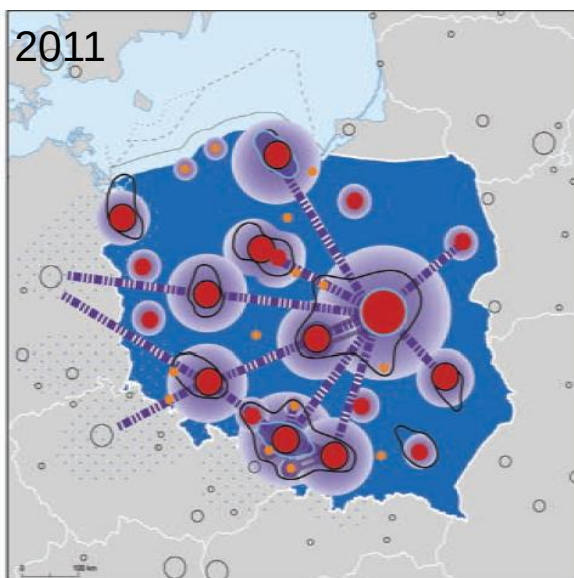
UMP 2008

Smętkowski, Jałowiecki, Gorzelak 2009

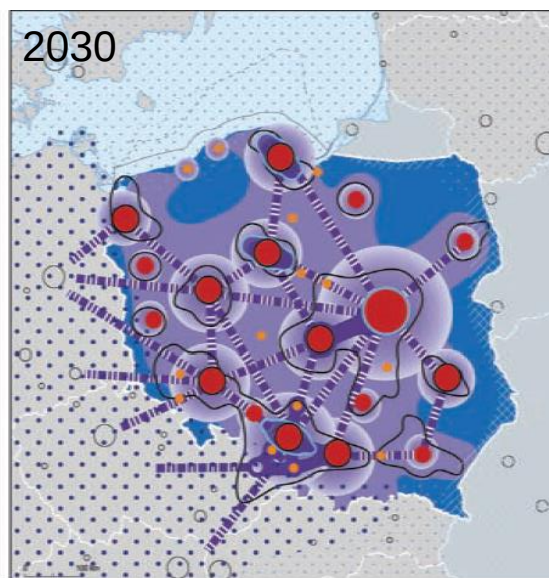
Metropolie/MOF – Lublin?

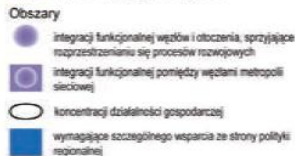
Miasta główne

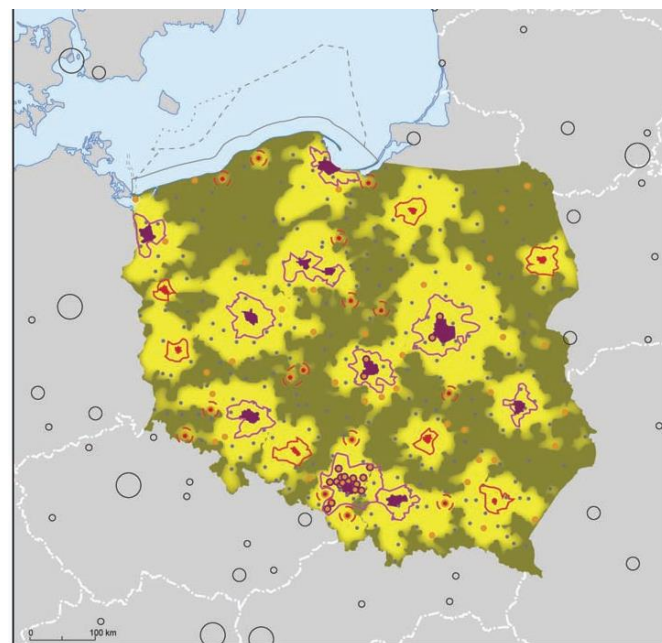
Układy dwubiegunowe i wielowierzchołkowe

Podstawowe powiązania funkcjonalne

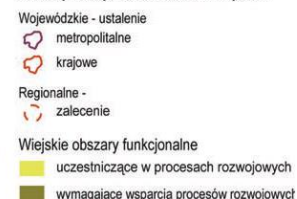
Zewnętrzna integracja funkcjonalna

Kategorie miast

Obszary funkcjonalne ośrodków miejskich

Górnośląsko
-Zagłębiowska
Metropolia

Metropolia
Krakowska

METROPOLIA
BYDGOSZCZ

POZnań*
metropolia

METROPOLIA POZNAŃ - WSPOLNIE TWORZYMYSZ ROZWIĄZANIA

Łódzki Obszar Metropolitalny

STOWARZYSZENIE
SZCZECIŃSKIEGO OBSZARU
METROPOLITALNEGO

Gdański Obszar
Metropolitalny

NORDA

METROPOLITALNE FORUM

WÓJTÓW, BURMISTRZÓW,
PREZYDENTÓW I STAROSTÓW

Stowarzyszenie
Metropolia Warszawa

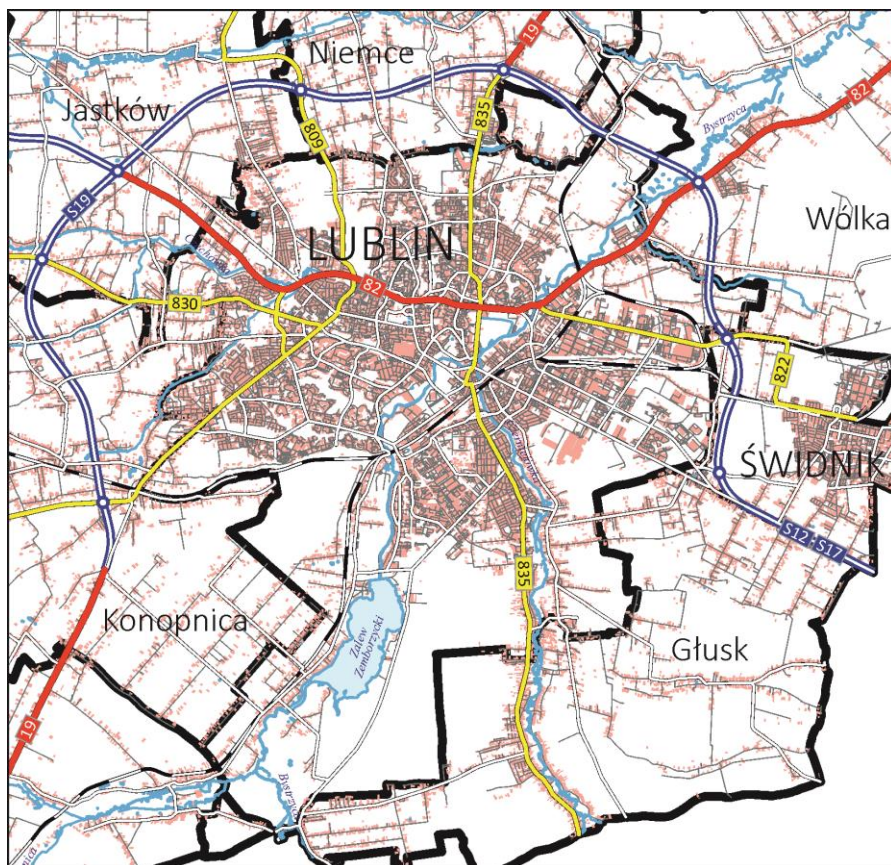

Obszar Metropolitalny
Gdańsk Gdynia Sopot

Lublin – gdzie to jest?

147,5 km², 338 000 mieszkańców

Największe miasto Polski Wschodniej, ale też ...

Centrum województwa lubelskiego:

- jeden z najbiedniejszych regionów UE
- region rolniczy
- słabo rozwinięta sieć osadnicza
- niska dostępność komunikacyjna
- wschodnia granica Polski i UE

Lublin – zmiana myślenia o mieście

1989

2007

2021

stagnacja

- szybka posttransformacyjna dezindustrializacja i deserwicyzacja
- „minimalizowanie” szans na rozwój
- niewykorzystana szansa na wzrost gospodarczy i społeczny

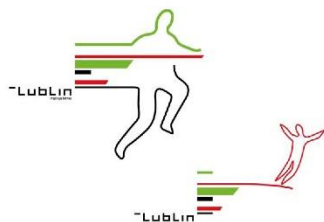
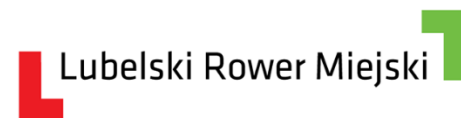
wzrost

- szybki rozwój gospodarczy dzięki wykorzystaniu metod wzmacniania potencjału endo- i egzogenicznego
- działania oparte na kulturze
- partycypacja
- wzmacnianie współpracy w ramach LOF/LOM
- budowanie funkcji metropolitalnych

Marka Lublin

2007

-Lublin
inspires business

Kultura

2007

**EUROPEAN
HERITAGE LABEL**

Pomnik Unii Lubelskiej na Placu Litewskim

**POMNIK
HISTORII**

Kaplica św. Trójcy na Zamku Lubelskim

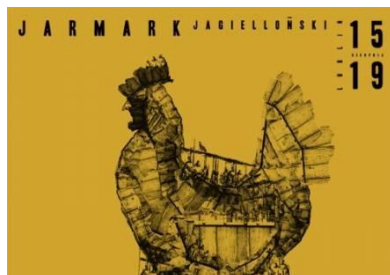
Kościół pw. św. Stanisława i Klasztor OO. Dominikanów

Kultura → Turystyka

200 000 turystów

Jarmark Jagielloński

<https://lublin.eu/kultura/multimedia/galerie/jarmark-jagiellonski>

Noc Kultury

<https://lublin.eu/kultura/multimedia/galerie/noc-kultury/>

Kultura → Turystyka

300 000 turystów

**CARNAVAL
SZTUKMISTRZÓW**
LUBLIN | WWW.SZTUKMISTRZOW.LU

SINCE 2009
**URBAN
HIGHLINE**
Lublin Poland **FESTIVAL**

Wdrażanie nowego myślenia o mieście

Strategia Lublin 2020 (2013)

trwający 2 lata proces
partycypacyjny

500 osób
zaangażowanych

*„Lublin 2020 jest miastem otwartym kulturowo na
budowanie więzi regionalnych i metropolitalnych”*

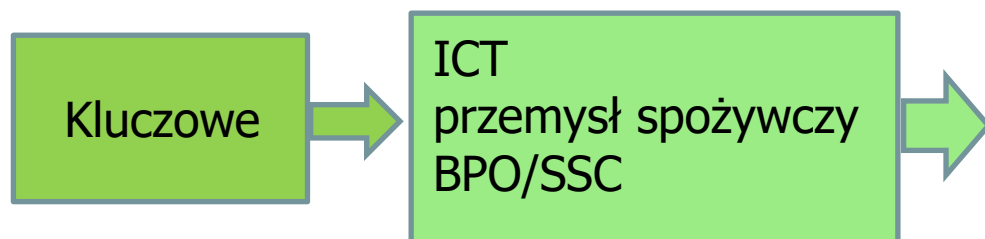

4 obszary strategicznej interwencji

Budowanie inteligentnej specjalizacji

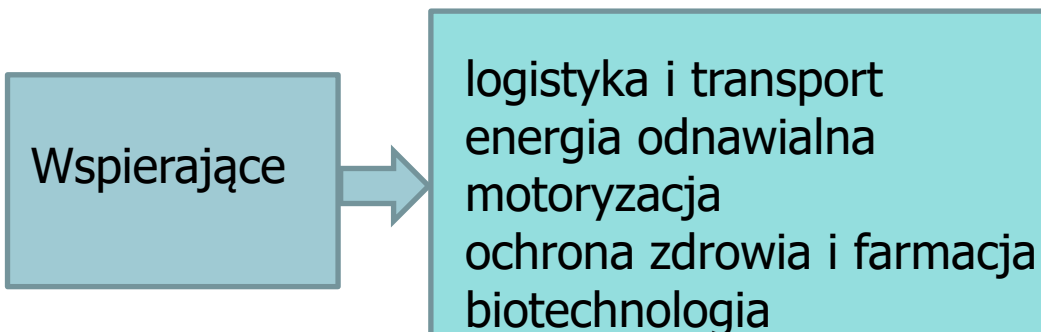
Strategia Lublin 2020 (2013)

Modelowy projekt

Modelowe klastry

Przedsiębiorczość Lubelska SE

SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA EURO PARK MIELEC PODSTREFA LUBLIN

2022

2,2 mld zł

zrealizowanych
nakładów
inwestycyjnych

5 618

istniejących miejsc
pracy

72

inwestorów

128 ha

powierzchni

Przedsiębiorczość Start-up Lublin

Weź udział!
Termin zgłoszeń do: 10.05.2021

wedolubn.pl/cbc2021

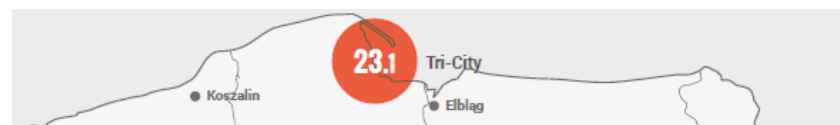
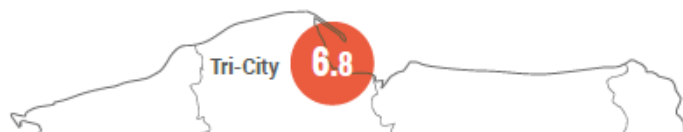
Przedsiębiorczość

Sektory priorytetowe

LICZBA NOWYCH MIEJSC PRACY W CENTRACH BPO, SSC, IT I R&D

ZATRUDNIENIE W CENTRACH BPO, SSC, IT I R&D

POZYCJA MIASTA JAKO LOKALIZACJI DLA INWESTYCJI BPO/SSC

lewa górna
niskie koszty, średnio skomplikowane funkcje: planowanie zasobów przedsiębiorstwa, zarządzanie reklamacjami, ogólne usługi wspólne, hosting i projektowanie sieci

lewa dolna
niskie koszty, mało skomplikowane funkcje: przetwarzanie transakcji i plac, DTP, centra obsługi klienta

prawa górna
średni poziom kosztów, skomplikowane funkcje: relacje z klientem, HR i rekrutacja, analizy ryzyka i biznesowe, raportowanie finansowe, nauczanie cyfrowe, szkolenia z obsługi produktu

prawa dolna
średnie koszty, mało skomplikowane funkcje. W stosunku do innych miast te lokalizacje będą musiały zaofertować lepszą strategię lub dodatkowe zachęty, by móc konkurować z innymi czy to pod względem kosztów, czy masą krytycznej inwestycji

niskie koszty związane z utworzeniem działalności BPO/SSC wysokie

Źródło: PAIIZ; Colliers/A.T. Kearney

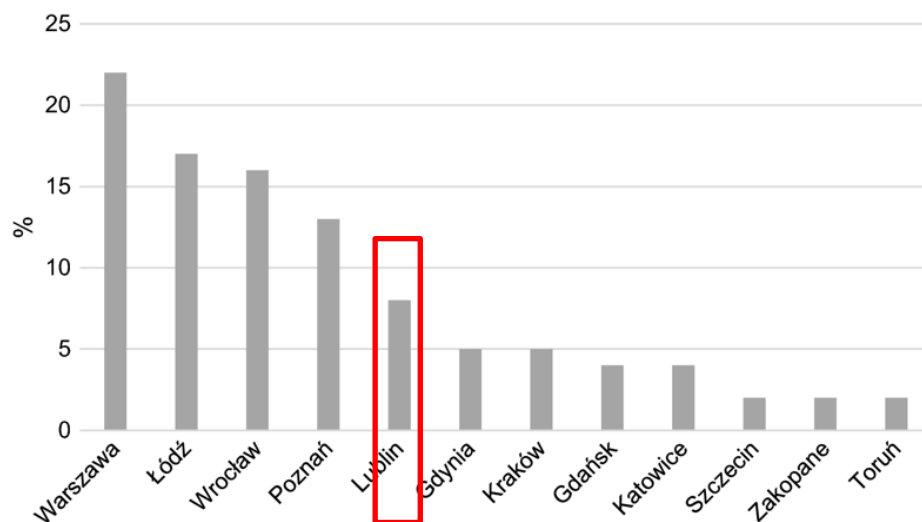
wielkość populacji miasta (mln)

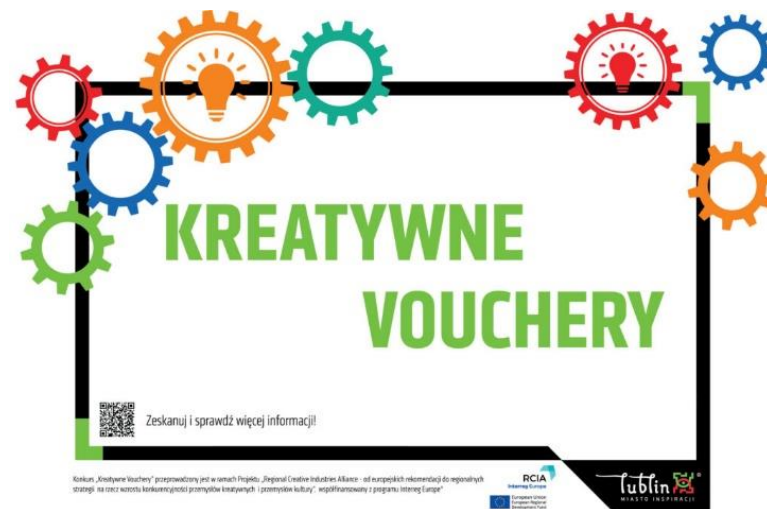
9.5 Number of employees (in thousands)

Other selected cities with a headcount of up to 1,000 at business services centers

Przedsiębiorczość Sektor kreatywny

S. Dudek-Mańkowska, M. Grochowski 2019: *From creative industries to the creative place brand: some reflections on city branding in Poland*. Place Brand Public Diplomacy.

Przedsiębiorczość

Angażowanie dzieci i młodzieży

Inwestycje

Arena Lublin

Lublin Airport

Aqua Lublin

Plac Litewski

2010-2021

1 mld

Nowe drogi i obwodnica

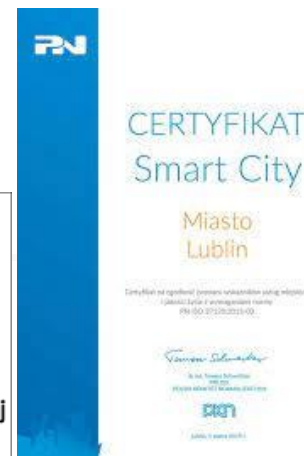
Niskoemisyjny
transport publiczny

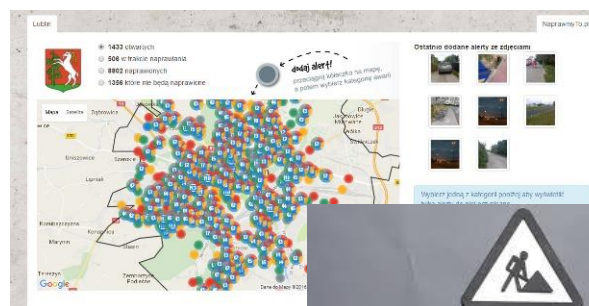
Lubelski Rower Miejski

Przyjazność

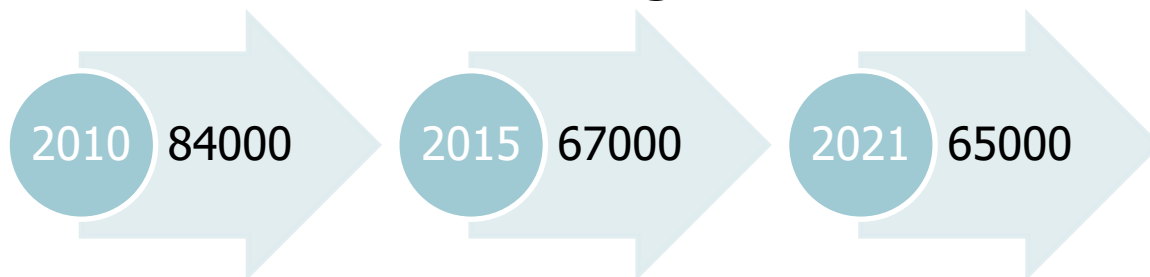

30% udział transportu zeroemisyjnego we flocie transportu publicznego (plany 50%)

Akademickość

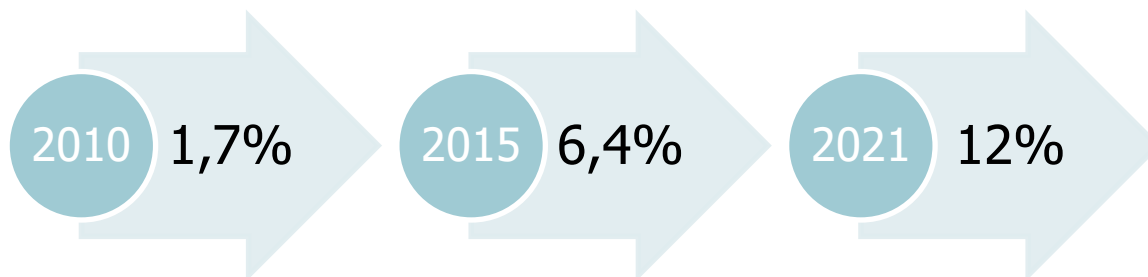
Studenci ogółem

Studenci zagraniczni

Stopień umiędzynarodowienia

Study
in
Lublin

Budowanie funkcji metropolitalnych

Tabela 1. Zasięg oddziaływania Lublina w 2015 roku i Metropolii Lublin w 2030 roku – próba prognozy

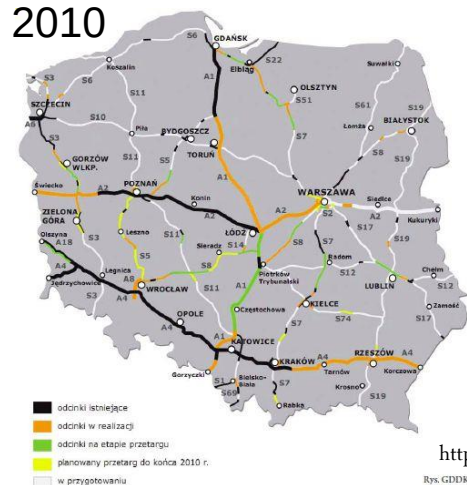
Zasięg oddziaływania	Lublin 2015	Metropolia Lublin 2030
Zasięg lokalny i regionalny	1. Administracja (stolica województwa) 2. Obsługa biznesu 3. Kultura i turystyka 4. Badania naukowe 5. Edukacja 6. Finanse i bankowość 7. Lecznictwo specjalistyczne 8. Handel	1. Administracja (stolica województwa) 2. Edukacja 3. Finanse i bankowość 4. Badania, rozwój i innowacje (B&R&I)
Zasięg ponadregionalny	1. Szkolnictwo wyższe 2. Obsługa ruchu lotniczego	1. Szkolnictwo wyższe 2. Obsługa ruchu lotniczego 3. Lecznictwo specjalistyczne 4. Kultura i turystyka 5. Obsługa biznesu 6. Handel
Zasięg krajowy	1. Przemysł 2. Obsługa sektora nowoczesnych usług biznesowych i IT 3. Zaplecze administracji centralnej 4. Kultura i turystyka	1. Przemysł 2. Obsługa sektora nowoczesnych usług biznesowych i IT 3. Zaplecze administracji centralnej 4. Prowadzenie prac B&R&I 5. Kultura i turystyka
Zasięg międzynarodowy	1. Centrum Kompetencji Wschodnich 2. Obsługa międzynarodowego sektora nowoczesnych usług biznesowych i IT 3. Szkolnictwo wyższe dla cudzoziemców	1. Centrum Kompetencji Wschodnich 2. Obsługa międzynarodowego sektora nowoczesnych usług biznesowych i IT 3. Umieędzynarodowienie szkolnictwa wyższego

Otwartość Poprawa dostępności

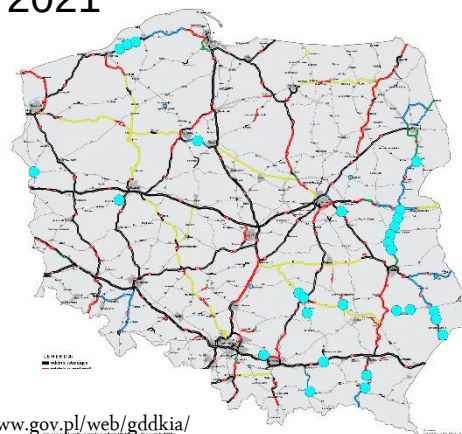

Autostrady i drogi ekspresowe

2010

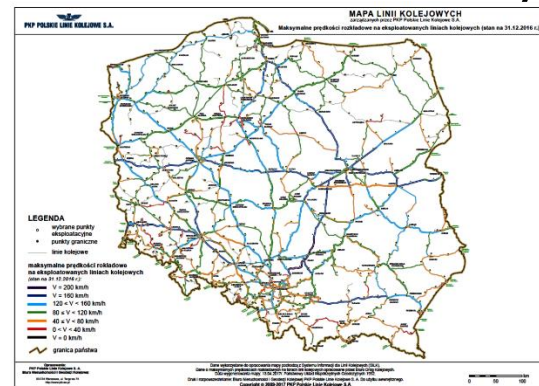
2021

<https://www.gov.pl/web/gddkia/>

Rys. GDDKiA

Szybka? kolej

<http://mapa.plk-sa.pl/>

Lublin Airport

2017

2019

2022

<http://airport.Lublin.pl/>

Otwartość

Wzmocnienie współpracy w ramach LOF/LOM

LUBELSKI
OBSZAR
FUNKCJONALNY

16 JST

1 582 km²

548 000 mieszkańców

Allokacja: Euro 124,8 Mln EUR

Zielony LOF

Lubartów

Mobilny LOF

<https://kurierlubelski.pl/>

LUBELSKI
OBSZAR
METROPOLITALNY

27 JST

2 410 km²

620 000 mieszkańców

LUBELSKI
OBSZAR
METROPOLITALNY

Gminy:
■ miejskie
■ wiejskie
■ miejsko-wiejskie

Allokacja: Euro 66 Mln EUR

Zaangażowanie mieszkańców

**Rada
Kultury Przestrzeni**
przy Prezydencie Miasta Lublin

Budżet Obywatelski

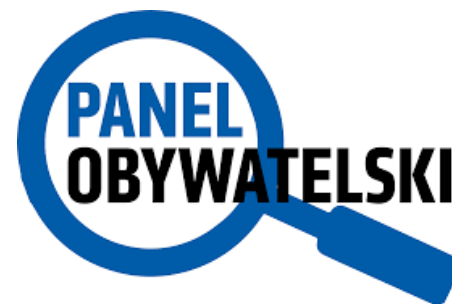
Twoje miasto.
Ty decydujesz.

**Pieszy
Lublin**

MIASTO DLA LUDZI

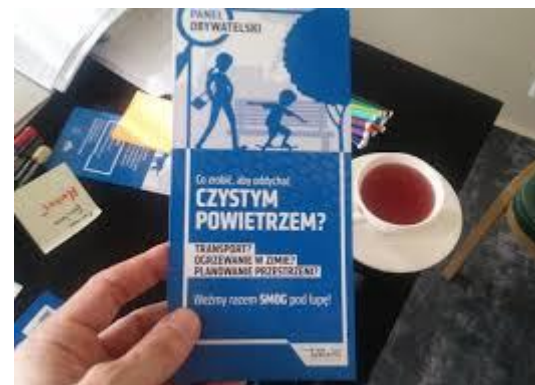
Lubelskie standardy infrastruktury pieszej

Twoje miasto.
Ty decydujesz.

Informacje i formularz na stronie: www.zielonybo.lublin.eu

Infolinia: 81 466 19 00, 81 466 19 01

Gdzie jesteśmy?

„Najsilniejsze strony Lublina to **Kapitał Jakości Życia** oraz **Kapitał Instytucjonalno-Demokratyczny**. Ponadto **bardzo dobry jest stan środowiska naturalnego, poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców oraz aktywność obywatelska**”.

„**Kapitał ludzki** Lublina ma jednak charakter **specyficzny, wysokiej aktywności społecznej nie towarzyszy porównywalna aktywność ekonomiczna**. Problemem jest również wciąż **stosunkowo słaby wizerunek miasta oraz umiarkowany sukces w zakresie przyciągania dużych inwestorów**”.

„**Biorąc pod uwagę posiadane atuty, miasto ma szansę przekształcić się w dynamiczną i zamożną metropolię**. Wymaga to jednak dobrej, konsekwentnie realizowanej i wspieranej przez wszystkich interesariuszy **strategii rozwoju**”.

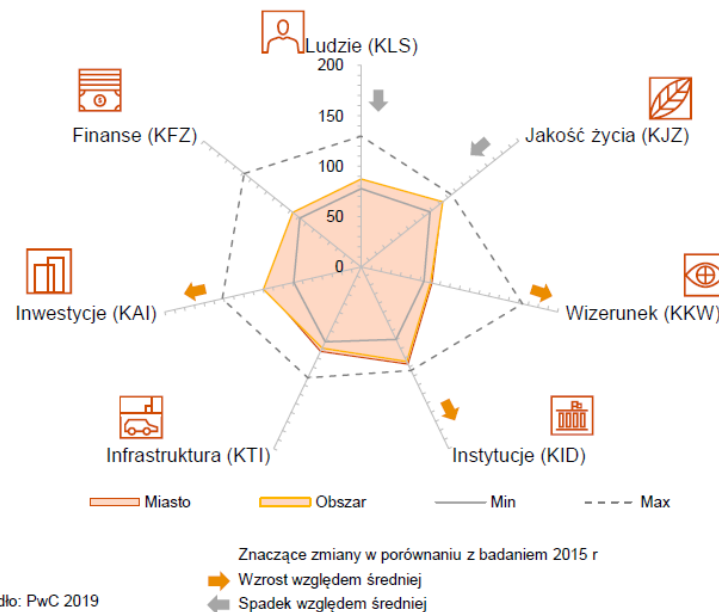
Raport o stanie polskich metropolii: Lublin

Lublin musi zawałczyć o kolejnych inwestorów

4. edycja
2019

Łączna ocena 7 kapitałów

Dokąd zmierzamy?

2019

„Human Smart Cities. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców”

Projekt „Wymyślmy wspólnie Lublin. Partycypacyjnie tworzymy inteligentną Strategię Lublin 2030”

Lublin
STRATEGIA 2030

Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

Finansowanie 3,6 mln zł
(POPT+10% wkład własny)

Podmiot odpowiedzialny: Wydział
Strategii i Przedsiębiorczości
Urzędu Miasta Lublin

Strategia Lublin 2030 - proces

PROCES OPRACOWYWANIA STRATEGII LUBLIN 2030

I. Powstanie koncepcji procesu opracowania Strategii Lublin 2030

II. Ustalanie społecznej wizji przyszłości Lublina

III. Formułowanie kierunków rozwoju Lublina

Strategia Lublin 2030 - proces

PROCES OPRACOWYWANIA STRATEGII LUBLIN 2030

I. Powstanie koncepcji procesu opracowania Strategii Lublin 2030

II. Ustalanie społecznej wizji przyszłości Lublina

III. Formułowanie kierunków rozwoju Lublina

Spółeczna wizja Lublina

Jaki ma być Lublin w 2030 roku?

Spółeczna wizja Lublina

Jaki ma być Lublin w 2030 roku?

<https://lublin.eu/>

Co powinno się wydarzyć abyśmy za 10 lat byli dumni z naszego miasta?

Czego brakuje w Lublinie?

Co jest wyjątkowe w Lublinie?

<https://lublin.eu/>

*„idealne miasto do życia –
ani za duże ani za małe”*

Spółeczna wizja Lublina

Metropolia Lublin?

<https://lublin.eu/>

Metropolia postrzegana jest jako „wielkomiejskość”, bo sama „kategoria metropolitalności jest niewłaściwa z punktu widzenia ocen i doświadczeń osób badanych”.

Nie „metropolia” bo ta kojarzy się z hałasem, tłumem i smogiem, ale “slow city” czy „mała Warszawa” nastawione na „realizację prostych i podstawowych potrzeb mieszkańców”.

- **Mocne strony:**

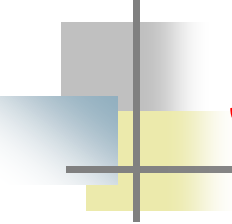
„kompaktowość i przyjazność człowiekowi – Lublin ma wiele cech dużego miasta, ale jest wciąż pozbawiony wielu jego wad”. „Cenię Lublin, bo to duże miasto a zachowuje kulturę i wygląd małego miasta a przy tym dostęp do kultury, uczelni”

- **Najważniejsze oczekiwania na przyszłość:**

„Lublin jako „mała Warszawa”: jest wciąż dość niewielki, kameralny, spokojny, ale oferuje wszystkie możliwości dużego miasta: kultura, edukacja, rynek pracy”

- **Największe obawy:**

Dalsze dogęszczanie zabudowy i rozlewanie się miasta - zamiast tego powinno być więcej inwestycji w jakość przestrzeni i usług oraz rynek pracy

Spółeczna wizja Lublina

Jaki ma być Lublin w 2030 roku?

„LUBLIN JEST GOTOWYM MIASTEM SLOW LIFE

[...] pomimo zagęszczania dzielnic, to pozostała tkanka miejska jest super i dałoby się z tego miasta zrobić perełkę, w której dobrze się żyje...

...ale tą przestrzeń trzeba dobrze zorganizować”

Wyznaczenie kierunków działań 12 obszarów tematycznych

- 12 obszarów tematycznych
- 12 Tematycznych Grup Roboczych (TGR),
- TGR w ramach warsztatów wypracowywały rekomendacje dla poszczególnych obszarów tematycznych
- wszystkie rekomendacje charakteryzują się jednakową strukturą uwzględniającą wizję, diagnozę, cele oraz proponowane kierunki działań

<https://lublin.eu/>

TGR 1: Akademickość

TGR 2: Dobre sąsiedztwo

TGR 3: Edukacja

TGR 4: Innowacyjna i zrównoważona gospodarka

TGR 5: Kultura i przemysły kreatywne

TGR 6: Metropolia

TGR 7: Miasto społecznie wrażliwe

TGR 8: Miasto zielone

TGR 9: Partycypacja i współrzędzenie

TGR 11: Turystyka

TGR 10: Sport

TGR 12: Urbanistyka i mobilność miejska

TGR 6

<https://lublin.eu/>

W obszarze "**Metropolia**" TGR6 zdefiniował 5 kategorii problemowych:

- **K1 - Rozszerzenie granic miasta**
- **K2 - Budowanie sieci współpracy międzynarodowej**
- **K3 - Rola Lublina jako lidera Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego**
- **K4 - Budowanie marki Lublin**
- **K5 - Funkcje metropolitalne Lublina**

Weryfikacja prac TGR-ów

PROCES OPRACOWYWANIA STRATEGII LUBLIN 2030

IV. Weryfikacja kierunków
rozwoju Lublina

V. Powstaje projekt
Strategii Lublin 2030

VI. Projekt Strategii Lublin 2030
przechodzi formalną ocenę

Konsultacje wyników prac TGR-ów

<https://lublin.eu/>

<https://lublin.eu/>

Strategia Lublin 2030 - proces

PROCES OPRACOWYWANIA STRATEGII LUBLIN 2030

IV. Weryfikacja kierunków
rozwoju Lublina

V. Powstaje projekt
Strategii Lublin 2030

VI. Projekt Strategii Lublin 2030
przechodzi formalną ocenę

Projekt Strategii Lublin 2030

STRATEGIA LUBLIN 2030

Lublin kreatywny, akademicki i przedsiębiorczy

Lublin twórczy, aktywny i gościnny

Lublin otwarty, wielopokoleniowy i społecznie zaangażowany

Lublin zielony i zrównoważony urbanistycznie

Lublin metropolitalny

Strategia Lublin 2030 - proces

PROCES OPRACOWYWANIA STRATEGII LUBLIN 2030

VII. Konsultacje społeczne projektu Strategii Lublin 2030 ze społecznością miasta

VIII. Uchwalenie dokumentu Strategii Lublin 2030

IX. Rozpoczęcie wdrażania Strategii Lublin 2030

Konsultacje społeczne projektu Strategii

STRATEGIA 2030

Rozpoczynamy ostatni etap prac nad nową strategią rozwoju miasta

Zapoznaj się z dokumentem Strategii Lublin 2030 i zgłoś swoje uwagi. Weź udział w debacie, wysłuchaniu publicznym lub wypełnij formularz dostępny online oraz w Biurach Obsługi Mieszkańców.

termin konsultacji
**od 15.11.2021 r.
do 20.12.2021 r.**

Wejdź na stronę [2030.lublin.eu](https://lublin.eu/2030) i sprawdź szczegóły!

 Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

 Rzeczpospolita
Polska

 Unia Europejska
Fundusze Europejskie

 lublin 2030
MIASTO INSPIRACJI

<https://lublin.eu/>

STRATEGIA 2030 lublin 2030

WYSLUCHANIE PUBLICZNE

**SKOMENTUJ STRATEGIĘ LUBLIN 2030
PODCZAS WYSLUCHANIA PUBLICZNEGO
- TRWA REJESTRACJA!**

 Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

 Rzeczpospolita
Polska

 Unia Europejska
Fundusze Europejskie

 lublin 2030
MIASTO INSPIRACJI

<https://lublin.eu/>

Strategia Lublin 2030: przyszłość miasta oczami mieszkańców

STRATEGIA LUBLIN 2030

Wizja miasta w 2030 roku

„Według mieszkańców i ekspertów, Lublin w 2030 roku to miasto rozpoznawalne w kraju i za granicą, aspirujące do rangi europejskich metropolii, przyjmujące rolę lokalnego lidera dla okolicznych samorządów. Miasto kreatywne, akademickie i przedsiębiorcze, gospodarczo oparte na innowacyjnych ekosystemach, którego zrównoważony rozwój pozwala na utrzymanie statusu jednego z bardziej zielonych polskich ośrodków miejskich. To miasto kompaktowe i uporządkowane urbanistycznie, dające mieszkankom i mieszkańcom z różnych grup wiekowych ponadprzeciętne warunki do życia, nauki, zawodowego spełniania się i wszelkich aktywności - tych sportowych, kulturalnych czy społecznych. To miasto otwarte, włączające i gościnne, dla którego równie ważne są te bliższe, sąsiedzkie więzi, jak i relacje z odwiedzającymi. To w końcu miasto o wysokim poczuciu tożsamości i dumy z bycia jego mieszkanką i mieszkańcem”.

Metropolia Lublin 2030: przyszłość miasta oczami mieszkańców

STRATEGIA LUBLIN 2030

„Metropolitalność Lublina należy rozumieć jako powstawanie miasta otwartego, rozwijającego swoje liczne funkcje ponadregionalne, krajowe i międzynarodowe, zamożnego, zintegrowanego z otoczeniem podmiejskim licznymi więzami. Miasta o silnym wizerunku i rozpoznawalnego w skali międzynarodowej, przyciągającego talenty z kraju i zagranicy. Wreszcie miasta w swojej wielkości, nieprzekraczającego pół miliona mieszkańców, o bardzo wysokiej jakości życia – porównywalnego ze średniej wielkości europejskimi metropoliami”.

Podsumowanie – Metropolia Lublin 2030

Mieszkańcy

Stan obecny:

Mieszkańcy nie dostrzegają procesów metropolizacji, słabo znają tę problematykę, słowo „metropolia” źle się kojarzy, ale doceniają: dynamiczny rozwój, poprawę warunków życia, akademickość, niepowtarzalną atmosferę miasta, przyjazność, kompaktowość, imprezy kulturalne, nowe inwestycje ...

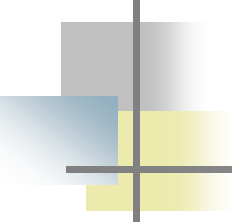
Chcą być „małą Warszawą” i slow city

Ograniczenia:

Niska wiedza o zachodzących przemianach i procesach w skali ponadlokalnej (LOM)

Wyzwania:

Pobudzenie myślenia kategoriami metropolii i obszaru metropolitalnego zarówno wśród mieszkańców Lublina jak i całego LOM

Podsumowanie Metropolia Lublin 2030

Miasto

Stan obecny:

Miasto dostrzega potencjał, zwłaszcza rosnący zasięg funkcji metropolitalnych w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego, przedsiębiorczości i gospodarki, kultury, edukacji, handlu oraz administracji.

Siłą miasta jest jego kompaktowość, otwartość, przyjazność, wysoka jakość życia (slow-life), dziedzictwo kulturowe

Ograniczenia:

Konflikty w relacji społeczność-przestrzeń-środowisko

Wyzwania:

Kształtowanie przestrzeni miasta w sposób zrównoważony

Tworzenie nowych struktur, dokumentów, polityk oraz efektywna współpraca w ramach LOM

Odporność na kryzysy

Seminarium EUROREG

Warszawa 31.03.2022

Dziękuję za uwagę!

Dagmara Kociuba

e-mail: dagmara.kociuba@umcs.pl